

ministeriets Budget, jeg vil ikke sige paa Marineministeriets Budget. Jeg rejser ikke her det store Spørgsmaal om for Alvor at skære ind med Millioner, jeg tænker her kun paa disse Smaating, som vi her kunne stille op overfor hinanden. Man vil lægge Mærke til, at mellem de forskellige Budgetter er der, som allerede paapeget nogle Gange, en meget stærk Forskel i den Maade, hvorpaa Regeringen har behandlet dem. Marineministeriet, der altid er mønstergyldigt i sit Forhold til Rigsdagen i Sammenligning med Krigsministeriet, har nogenlunde sparet det Beløb, som af Finanslovkommissionen er foreslaaet. Ser man derimod paa, hvorledes det stiller sig med Hensyn til Krigsministeriet, viser det sig, at Finanslovkommissionen dér beregner en Besparelse paa 155,000 Kr. Man leder flittig rundt i Krigsministeriets Budget for at finde de enkelte Spor deraf. En enkelt Gang finder man et hist og her, og naar man saa ser paa Anmærkningerne, opdager man dér en Slags Opgørelse. Der staar nemlig denne Sætning: Besparelser i Henhold til Finanslovkommissionens Betænkning 26,800 Kr. Det er det, der er blevet ud af de foreslaaede 155,000 Kr. Jeg ved ikke, om den højtærede Forsvarsminister kan finde nogle andre Beløb, som ikke ere regnede med, men jeg tænker mig, at Krigsministeriet paa dette Punkt har været fuldstændigt. Jeg haaber da, at det skal lykkes at faa gennemført adskillige Forandringer, som føre disse Besparelser ind i et noget bedre Spor, end de have i den Skikkelse, hvori de ere forelagte af Regeringen.

Det, som Regeringen ikke har fulgt Finanslovkommissionen i for Krigsministeriets Vedkommende, har den taget Erstatning for paa forskellige civile Omraader. Den har skaaet mere ned end Finanslovkommissionen paa de civile Omraader og mindre paa de militære, og jeg tror, der ikke er Grund for Rigsdagen til at følge den i den Henseende. Imidlertid, store Beløb kan der jo her aldrig blive Tale om, det forrykker ikke Balancen. Derimod kunde der naturligvis blive Tale om klækkeligere Beløb, hvis de Planer og den Tale, der gentagende har været ført om Indskrænkninger i de sociale Udgifter, havde sat sig Spor, men jeg vil udtale min Glæde over, at i det Finanslovforslag, som foreligger for os, have Bestræbelserne for at skære ind paa de sociale Udgifter ikke sat sig Spor, i alt Fald ikke Spor af større Betydning, saa vidt jeg har lagt Mærke til. Dette er glædeligt, og vi kunne fra vor Side kun udtale vor Tilfredshed dermed.

Men jeg vil ganske vist dertil føje en Beklagelse. Man indser, at paa dette Omraade ere Indskrænkninger umulige, og det skal nok vise sig, at Indskrænkninger af nogen Betydning her, hvis de blive forsøgte, ville være saa godt som uigennemførlige og i alt Fald give saa overordentlig stærke Bagslag, at man vil betænke sig adskillige Gange paa at gaa dertil. Men medens man altsaa her stiller sig paa en glædelig Maade, synes der at være en højst ubehagelig Vending i den Maade, hvorpaa man efterhaanden har vænnet sig til at omtale disse sociale Udgifter. Jeg kan ikke komme bort fra, at baade i den almindelige daglige Agitation i Sommer og i de Udtalelser, vi have hørt her i Rigsdagen, har der været en Tilbøjelighed til systematisk ligesom at lægge de sociale Udgifter for Had og maaske derved forberede en Forandring af Behandlingen af dem senere i Tiden — det skal jeg ikke udtale mig om —, men i alt Fald ligesom gøre sig selv til nogle fortræffelige Mennesker, der ligesom af Naade give Befolkningen disse Penge. Jeg kan ikke se andet, end at den højtærede Finansminister har haft nogen Del deri. Jeg ser, den højtærede Finansminister ryster paa Hovedet, men jeg kan ikke se, at det sker helt med Rette. Naturligvis siger den højtærede Finansminister ikke: Sociale Udgifter ere nogle væmmelige Udgifter, dem vil jeg meget advare jer imod. Hvis den højtærede Finansminister sagde det, vilde maaske dog Modsætningen mellem hans Fortid og denne tænkte Tale blive saa stærk, at det selv for ham var for meget. Det kan der naturligvis ikke være Tale om. Den højtærede Finansminister har derimod gjort noget andet, nemlig dette, at han har opstillet Beregninger, som stille de sociale Udgifter i et ubehageligt Lys overfor Befolkningen.

Beständig lyder dette Omkvæd: Saa og saa store ere de sociale Udgifter, saa og saa stærkt stige de, og selv om dette siges med den uskyldigste Mine, næsten kun som en statistisk Tabel, vide vi alle, hvordan det virker paa Befolkningen. Det er saa overmaade nærliggende for mange Mennesker at drage den Slutning: Naar de gaa saadan i Vejret, naar de ere saa store, maa vi først og fremmest passe paa paa det Omraade. Jeg kan ikke se andet, end at den højtærede Finansminister gør de sociale Udgifter i høj Grad Uret ved den Maade, han stiller dem op paa. Den højtærede Finansminister inddelte dem i sin Tale i sociale Udgifter af første Klasse og sociale Udgifter af anden Klasse. Blandt de sociale Udgifter, han regnede for egentlige sociale Udgifter, har han taget en Del med,